

- 1964 / 1 - 98 / 99

Chambre des représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1998 - 1999 (*)

1ER FÉVRIER 1999

PROPOSITION DE LOI

modifiant l'article 145⁸ du Code des impôts sur les revenus 1992

(Déposée par M. Aimé Desimpel)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Afin d'encourager la constitution de pensions extra-légales, le législateur a imaginé une série de produits qui bénéficient d'avantages fiscaux et qui sont désignés sous l'appellation «épargne à long terme». Concrètement, il s'agit de cinq produits qui relèvent de ce que l'on appelle, dans le monde des assurances, les deuxième et troisième piliers: les cotisations personnelles à des assurances de groupe et à des fonds de pension, les primes payées pour la constitution d'une assurance-vie individuelle, les amortissements d'emprunts hypothécaires, les versements Monory-bis ou l'acquisition d'actions de l'employeur, et l'épargne-pension.

Le régime de l'épargne du troisième âge ou épargne-pension, instauré depuis l'exercice 1987, est un régime permanent qui vise à encourager, grâce à des avantages fiscaux attrayants, l'épargne à long terme, constituée en grande partie de capital à risque, et qui a pour objet la constitution de pensions ou capitaux complémentaires. Jusqu'à l'exercice 1992, l'avantage fiscal était consenti sous forme d'une déduction du

(*) Cinquième session de la 49ème législature

- 1964 / 1 - 98 / 99

Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1998 - 1999 (*)

1 FEBRUARI 1999

WETSVOORSTEL

tot wijziging van artikel 145⁸ van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

(Ingediend door de heer Aimé Desimpel)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Met het oog op de stimulering van de extra-wettelijke opbouw van een oudedagsvoorziening, heeft de wetgever een aantal producten ontworpen die een fiscale ondersteuning krijgen en gecatalogeerd worden onder de term «langetermijnsparen». Concreet betreft het vijf producten die in de verzekeringswereld tot de zogenaamde tweede en derde pijler behoren: de persoonlijke bijdragen voor groepsverzekeringen en pensioenfondsen, de premies individuele levensverzekering, de kapitaalaflossingen van hypotheekleningen, de stortingen Monory-bis of de aanschaf van aandelen van de werkgever en het pensioensparen.

Het stelsel van het derdeleefijds- of pensioensparen, ingevoerd vanaf het aanslagjaar 1987, is een permanent stelsel dat op een fiscaal aantrekkelijke manier het sparen op lange termijn, voor een groot gedeelte in risicodragend kapitaal, wil aanmoedigen en dat strekt tot de vestiging van aanvullende pensioenen of kapitalen. Tot het aanslagjaar 1992 werd het belastingvoordeel verleend onder de vorm van een

(*) Vijfde zitting van de 49ste zittingsperiode

revenu net global. En vertu de la loi du 28 décembre 1992, l'avantage fiscal consiste, depuis l'exercice 1995, en une réduction d'impôt portant sur le montant des dépenses affectées aux différents produits de l'épargne à long terme.

La réduction d'impôt accordée pour l'épargne à long terme est obtenue en appliquant un taux d'imposition moyen spécial au montant pris en considération pour la réduction d'impôt. Le taux d'imposition moyen spécial est égal au taux d'imposition appliqué à l'ensemble des revenus imposables globalement, sans tenir compte de l'abattement pour personnes à charge ni des autres suppléments qui augmentent la somme exonérée. Il ne peut être inférieur à 30% ni supérieur à 40%.

Cette réforme a entraîné une diminution de l'avantage fiscal accordé au contribuable, de sorte que le produit est devenu moins attrayant. Les autorités se sont donc rendues coupables, vis-à-vis du citoyen, d'une rupture de contrat en modifiant les règles du jeu en matière d'épargne à long terme. Les participants avaient en effet été attirés par ce régime sur la base de conditions totalement différentes.

Les montants pris en considération pour la réduction dans le cadre de l'épargne-pension sont ceux qui sont payés à titre définitif en Belgique, soit pour la constitution d'un compte-épargne collectif, soit pour la constitution d'un compte-épargne individuel, soit à titre de primes d'une assurance-épargne. Le montant total est limité à 20.000 francs par période imposable, mais il peut être porté à 40.000 francs par arrêté royal.

Le montant de 20.000 francs est normalement indexé, mais par suite de la décision du gouvernement de suspendre l'indexation des barèmes fiscaux pour les exercices d'imposition 1994 à 1999, il a été gelé à son niveau de l'exercice 1994 et est resté fixé à 22.000 francs. Il est évident que le produit a, à nouveau, perdu une partie de son attrait par suite de cette décision.

Tant les actifs que les revenus d'actifs des comptes-épargne collectifs ou individuels et des assurances-épargne doivent être placés d'une manière déterminée et à concurrence de 30% au moins en actions belges.

M. Etienne Cooreman, président de la Bourse de Bruxelles, a plaidé récemment pour que le montant de 22.000 francs soit porté à 30.000 francs au moins pour cette année.

af trek van het totale netto-inkomen. Krachtens de wet van 28 december 1992 wordt echter vanaf het aanslagjaar 1993 voor de verschillende producten van het langetermijnsparen een belastingvermindering toegekend op het bedrag van de uitgaven.

De belastingvermindering voor het langetermijnsparen wordt bekomen door het percentage van een bijzondere gemiddelde aanslagvoet toe te passen op het bedrag dat voor het belastingvoordeel in aanmerking komt. De bijzondere gemiddelde aanslagvoet is gelijk aan de aanslagvoet die wordt toegepast op het geheel van de globaal belastbare inkomsten, zonder dat daarbij rekening wordt gehouden met de vrijstelling voor personen ten laste of de andere toeslagen die de belastingvrije som verhogen. Hij bedraagt in ieder geval minimaal 30% en maximaal 40%.

Door deze hervorming werd het fiscale voordeel voor de belastingplichtige kleiner en nam automatisch ook de aantrekkelijkheid van het product af. Tegenover de burger pleegde de overheid contractbreuk door de spelregels inzake het langetermijnsparen te wijzigen voor deelnemers die onder totaal verschillende voorwaarden naar het stelsel werden gehaald.

Voor de vermindering voor het pensioensparen komen de bedragen in aanmerking die in België definitief worden gestort, ofwel voor het aanleggen van een collectieve spaarrekening, ofwel voor het aanleggen van een individuele spaarrekening, ofwel als premie van een spaarverzekering. Het totaalbedrag is beperkt tot 20.000 frank per belastbaar tijdperk, maar kan bij koninklijk besluit verhoogd worden tot 40.000 frank.

Het bedrag van 20.000 frank wordt normaal geïndexeerd, maar ingevolge de beslissing van de regering om de indexering van de belastingschalen op te schorten voor de aanslagjaren 1994 tot en met 1999, werd het bevroren op het niveau van het aanslagjaar 1994 en bedraagt het nog steeds 22.000 frank. Het hoeft geen betoog dat het product door deze beslissing opnieuw een gedeelte van zijn aantrekkelijkheid verloor.

Zowel de stortingen als de opbrengsten van de collectieve of individuele spaarrekeningen en van de spaarverzekeringen moeten op een vastgestelde wijze worden belegd en minimaal voor 30% in Belgische aandelen.

De heer Etienne Cooreman, voorzitter van de Brusselse beurs, pleitte recentelijk voor de optrekking van het bedrag van 22.000 frank tot minstens 30.000 frank voor dit jaar.

Les versements annuels - quelque 12 milliards - demeurent en effet relativement faibles bien que l'épargne-pension ait prouvé ces dix dernières années son utilité pour l'épargnant, les entreprises, l'Etat et la Bourse. Compte tenu du problème des pensions qui se pose à notre pays et de l'incapacité du gouvernement à élaborer une solution globale, il est grand temps d'accroître les incitants fiscaux à la constitution d'une pension de retraite extra-légale. Notre taux d'épargne élevé constitue en outre un atout économique important. Il est à la base de la situation favorable de notre balance des paiements, qui constitue à l'heure actuelle le seul contrepoids à notre énorme dette publique.

La présente proposition tend à porter le montant pris en considération pour la réduction dans le cadre de l'épargne-pension à 30.000 francs et à permettre au Roi de porter ce montant à un maximum de 50.000 francs.

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Dans l'article 145, alinéa 2, du Code des impôts sur les revenus 1992, les mots «20.000 francs» sont remplacés par les mots «30.000 francs» et les mots «40.000 francs» sont remplacés par les mots «50.000 francs».

Art. 3

La présente loi entre en vigueur au début de l'exercice d'imposition 2000.

12 janvier 1998

De jaarlijkse stortingen met ongeveer 12 miljard frank blijven immers eerder aan de lage kant, ook al heeft het pensioensparen tijdens de voorbije tien jaar zijn nut bewezen voor de spaarder, de bedrijven, de staat en de beurs. Rekening houdend met de pensioenproblematiek waarmee ons land te kampen heeft en het onvermogen van de regering om een globale oplossing uit werken, is het de hoogste tijd dat de opbouw van een extrawettelijke oudedagvoorziening fiscaal bijkomend wordt aangemoedigd. Bovendien is onze hoge spaarquote een belangrijke economische troef. Zij is verantwoordelijk voor de gunstige positie van onze betalingsbalans, die momenteel de enige buffer vormt tegen onze hoge overheidsschuld.

Dit voorstel strekt ertoe het bedrag dat inzake het pensioensparen voor vermindering in aanmerking komt, op te trekken tot 30.000 frank en de Koning de mogelijkheid te bieden dit bedrag te verhogen tot ten hoogste 50.000 frank.

A. DESIMPEL

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 145⁸, tweede lid, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 worden de woorden «20.000 frank» vervangen door de woorden «30.000 frank» en de woorden «40.000 frank» door de woorden «50.000 frank».

Art. 3

Deze wet treedt in werking met ingang van het aanslagjaar 2000.

12 januari 1998

A. DESIMPEL